

6.10.1948

of Popular Music

MBL

'Από πρώτη άποψη ένα διεθνές μουσικό Συνέδριο δέν μπορεί νάχει τό

- ένδιαφέρον του παρά για ένα περιορισμένο ίσως κύκλο μουσικῶν καί φιλομούσων. Αὐτό ὅμως, πού ἔγινε στήν Ἑλβετία, τελευταία, άποιτάει ὀλότελα ξεχωριστή σημασία, καί για πολλούς λόγους. Πρώτα, για τήν ένταση καί τήν άξία τῶν σκοπῶν καί ἐπιδιώξεών του. Ἐπειτα, για τόν παγκόσμια άντιπροσωπευτικό του χαρακτήρα. Ἄλλά πάνω άπ' ὅλα ίσως, γιατί προβάλλει σσηε μιá στιγμή άγωνιώδη σάν μιá φωτεινή ειλικρινής καί λαμπρή ειλρηνική στική προσπάθεια. Σέ μιá στιγμή πού στήν σκέψη καί τήν ψυχή τῆς άνθρωπότητας άρχίζει πάλι νά προβάλλει τό φάσμα καί ἡ ἐφιαλτική άγωνία ενός νέου πολέμου, μιá προσπάθεια πού βάσει σκοπό της νά συνειδητοποιήσει ένα μέρος τοῦ θησαυροῦ ~~καί~~ τοῦ άληθινοῦ πολιτισμοῦ μας καί νά τό διαλιωνίσει δεινοντάς του καινούργια πνοή, μιá τέτοια προσπάθεια άποτελεῖ συγκινητική καί άρμονική συγχορδία στήν μέση τῶν καιοφωνιῶν καί τῶν συγχρησεων πού ἔχει δημιουργήσει ἡ διεθνής πολιτική κατάσταση. Δέ θά ξεχάσω ποτέ τό θέαμα τῶν καλλιτεχνῶν αὐτῶν, πού ἔσπευσαν άπό τίς γωνίες τῆς Εὐρώπης καί τῆς Ἄμερικῆς, ἄλλοι μέ τό πολιο κεφάλι τοῦ Ὀμηρικοῦ Νέστορα, ἄλλοι μέ τό ἐπιστημονικό μανδύα τοῦ Πυθαγόρα ἢ τῆ μελωδική λύρα τοῦ Δημόδοκου καί πού ὅλο, μέ τόν ἴδιο ένθουσιασμό καί τήν ἴδια πίστη κι' άφοσίωση σ' ένα ψηλό, άνώτερο μά βαθειά άνθρώπινο ἰδεώδες, συζητοῦσαν άδελφικά, άληθινά άδελφικά καί ζητοῦσαν νά βροῦν καί νά προβάλουν τά στοιχεία τοῦ πολιτισμοῦ τοῦ λαοῦ τους καί τῶν άλλων λαῶν. Τό θέαμα αὐτό δέ θά τό ξεχάσω ποτέ.

Τό Συνέδριο αὐτό ὑπῆρξε ταυτόχρονα μιá Γενική Συνέλευση ενός άληθινά Παγκόσμιου Ὀργανισμοῦ πού λέγεται "Διεθνές Συμβούλιο Λαϊκῆς Μουσικῆς" (International Folk Music Council).

Τό Διεθνές αὐτό Συμβούλιο ἰδρύθηκε στο Λονδίον πρίν ένα χρόνο, τόν Σεπτέμβρη τοῦ 1947, ὕστερα άπό μιá ^{πληθῶ} συσκεψη μουσικῶν άπό πολλές χῶρες, καί άποτελεῖ τήν πρώτη ὀργανωμένη προσπάθεια σ' αὐτό τόν τομέα.

'Ανάμεσα στους σκοπούς του ειλναι ἡ διάσωση καί διατήρηση τῆς λαϊκῆς μουσικῆς ὀλων τῶν χωρῶν, ἡ συγκριτική μελέτη της, καί ἡ ~~ἐνέσπαστική~~ ^{ἀλληλοεπίσημο} ανάπτυξη πνεύματος άγάπης ^{ἀλληλοεπίσημο} συναδελφώσεως ανάμεσα σ' ὄλους τοῦς λαοῦς μέσον τοῦ κοινοῦ ένδιαφέροντος για τῆ μουσική. Μέσα στις ἐπιδιώξεις του για τ' ἡν πραγματοποιίηση τῶν σκοπῶν αὐτῶν ειλναι ἡ ὀργάνωση καί ένθάρρυνση διεθνῶν Φεστιβάλ μουσικῆς καί Συνεδρίων, ἡ άνταλλαγή Καλλιτεχνῶν καί

ὀμιλητῶν, ἡ ἐνθάρρυνση ἐκτελέσεων ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο καὶ μέσῳ τοῦ κινηματογράφου, ἡ δημιουργία διεθνῶν ἀρχείων καὶ βιβλιοθηκῶν λαϊκῆς μουσικῆς, ἡ ἔρευνα καὶ ἡ ἐκδοσὴ ἐπιστημονικῶν μελετῶν καὶ κοινοῦ περιοδικοῦ καὶ ἡ στενὴ συνεργασία μὲ ἄλλους συγγενεῖς διεθνεῖς ὀργανισμούς... Ὅλα αὐτὰ κυριαρχοῦνται ἀπὸ ἓνα πνεῦμα μοναδικό πού τείνει στή συνεργασία, τὴν ἀλληλοκατανόηση καὶ τὴν ἀναδέλφωση, τῶν ~~ἐκτελεστικῶν~~ λαῶν μέσον μιᾶς ζωντανῆς κοινῆς καὶ ἀληθινῆς παγκόσμιας γλώσσας, ὅπως εἶναι ἡ μουσικὴ.

Τὸ Διεθνὲς αὐτὸ Συμβούλιο ἀριθμεῖ 160 περίπου μέλη ἀπὸ 37 χῶρες ὄλων τῶν ἡπείρων, κυρίως ὅμως τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς, καὶ διοικεῖται ἀπὸ ἓνα δωδεκαμελὲς Ἐκτελεστικὸ Συμβούλιο, πούναι τὸ ἀνώτατο Σῶμα. Ἴσως δὲν θάναί χωρὶς ἐνδιαφέρον νά λεχθεῖ ὅτι στὸ Ἐκτελεστικὸ αὐτὸ Συμβούλιο ἀντιπροσωπεύονται χῶρες ἀπ' ὅλα τὰ ἄκρα σχεδὸν τῆς γῆς, ἀπὸ τὴ Νορβηγία, τὴν Ἀγγλία, τὴ Γαλλία, ὡς τὴν Βραζιλία καὶ τὶς Ἠνωμένες Πολιτεῖες, ἀπὸ τὴν Οὐγγαρία, τὴν Γιουγκοσλαβία, τὴν Ἑλβετία, ὡς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Κύπρο.

Εἶναι τὸ πρῶτο συνέδριον τοῦ Διεθνoῦς αὐτοῦ Συμβουλίου πού ἐγίνε τελευταῖα, δηλαδῆ, ἀπὸ τὶς 13 - 18 τοῦ Σεπτεμβρίου, στήν εἰδυλλιακὴ πόλη τοῦ Χόλμπάιν, στή Βασιλείαν τῆς Ἑλβετίας. Ἐκεῖ, πλάι στόν ἱστορικὸν Πύργο, πού ἐξῆσε τὴν ἐξέλιξη τῶν λαῶν τῆς Κεντρικῆς Εὐρώπης καὶ ἀνάμεσα σ' ἓνα λαὸ προνομιούχο, πού μὲ τὸν ἀνώτερο πολιτισμὸ του καὶ τὴν ἀδελφικὴ συμβίωση τῶν διαφόρων φυλῶν του, δίνει τὸ ζωντανὸ παράδειγμα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀναδέλφωσης, συνῆλθε τὸ συνέδριον αὐτὸ στὸ Μουσεῖο Ἀϊκῆς Τέχνης. Ἐλαβαν μέρος σ' αὐτὸ 56 μουσικοὶ (ἀνέτες, μουσικολόγοι, καθηγητὲς ὀδειῶν, καὶ Μανεπιστημίων) ἀπὸ 22 χῶρες τῆς Εὐρώπης καὶ τῆς Ἀμερικῆς καθὼς καὶ ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι διαφόρων κυβερνήσεων καὶ τῆς ΟΥΝΕΣΚΟ πού ἔδειξε ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον. Οἱ ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου θά μπορούσαν νά χωριστοῦνε σὲ δύο. 1) Σὲ μιὰ σειρά διαλέξεων, πάνω στήν ἐθνικὴ μουσικὴ διαφόρων χωρῶν ἢ πάνω σὲ ἐπιστημονικὰ προβλήματα γενικώτερα, καὶ (2) σὲ συζητήσεις καὶ ἀποφάσεις πάνω σὲ ζητήματα σχετικὰ μὲ τοὺς σκοποὺς καὶ τὶς ἐπιδιώξεις τοῦ Συμβουλίου. Ἐχωριστὸ ἐνδιαφέρον εἶχαν διαλέξεις γύρω ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ σημασία τῆς λαϊκῆς μουσικῆς, τὴ μουσικὴ στήν παιδεία, τὴν περιουλλοντική, ἡχογράφηση καὶ καταγραφή τῶν τραγουδιῶν, τὴ διατήρηση καὶ τὴν ἔρευνα τῆς λαϊκῆς μουσικῆς. Οἱ Ἕλληνες ἀκροατὲς αὐτῆς μου τῆς ὀμιλίας θά ἐνδιαφεροῦνε, πιστεύω, ν' ἀκούωσιν πῶς γύρω ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ λαϊκὴ μουσικὴ ἐγίναν δύο διαλέξεις στὸ συνέδριον: μιὰ,

έξαιρετικά ένδιαφέρουσα, τοῦ λαμπροῦ μουσικοῦ καὶ φίλου τῆς Ἑλλάδος, Μπώντ-Μπόρυ, καθηγητοῦ τοῦ ᾠδείου καὶ τοῦ Μανεπιστημίου τῆς Γενεύης, πάνω στό κλέφτικο τραγούδι, καί μιᾶ γενικώτερη πάνψ στό Ἑλληνικό τραγούδι τοῦ ὁμιλοῦντος.

Θάταν ἴσως, κουραστική ἡ εξέταση τῶν διαφορῶν ἐπιστημονικῶν συζητήσεων ποῦ γίναν. ἡ ἀπαρίθμηση ὁμως τῶν κυριωτέρων ἀποφάσεων θά δείξει ἀσφαλῶς τή σημασία καὶ τή σοβαρότητα τῶν προθέσεων τοῦ Συμβουλίου. Ἐκτός ἀπό τήν ἐκδοση ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ - πού ἀρχίζει τόν Ἰανουάριο - καὶ ἐνός ἑξ ἑξειδικιοῦ ὁδηγοῦ γιά τούς ὑλλογεῖς, θά μπορούσε κανεῖς ν' ἀναφέρει πρῶτα, τήν ἀπόφαση γιά διοργάνωση τακτικῶν διεθνῶν Φεστιβάλ λαϊκῆς καὶ ἐντέχνου μουσικῆς, πού θά δίνονται ἐκ περιτροπῆς σέ διάφορες χῶρες. Ἦδη καθαρίστηκαν τά δύο πρῶτα, τό ἕνα στά 1949 στήν Ἰταλία, μετά ἀπό ἐπίσημη πρόσκληση τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως καὶ τό ἄλλο στά 1950 στό Μοντρεάλ τοῦ Καναδά, καὶ θά περιλαμβάνουν ἕνα τουλάχιστο κονσέρτο συμφωνικῆς μουσικῆς, ἕνα μουσικῆς δωματίου, καθώς καὶ ρεσιτάλ πιάνου, τραγουδιοῦ κλπ., ἐπί διεθνούς κλίματος φυσικά. Σημαντική ὑπῆρξε ἐπίσης ἡ ἀπόφαση νά μελετηθῇ συγκριτικά ἡ μουσική τῶν διαφορῶν λαῶν, ἀφοῦ γιά πρώτη φορά ἴσως στήν ἱστορία χωριστοῦν τά ἔθνη σέ ὁμάδες (ὄχι βέβαια πολιτικές, ἀλλά ἀνάλογα μέ τό ένδιαφέρον καὶ τίς ἀνάγκες τῆς μελέτης αὐτῆς). Ἡ σημασία αὐτῆς τῆς ἀποφάσεως εἶναι, μοῦ φαίνεται, ἐξαιρετική. Γιατί ἡ μελέτη αὐτή, ἐκτός πού θά ἡδηγήσει σέ ἀσφαλῆ συμπεράσματα γιά τήν ἐξέλιξη καὶ τόν χαρακτήρα τῆς μουσικῆς στούς διάφορους λαούς, θά βῆ ἡθῆσει μέ τόν καθορισμό κοινῶν στοιχείων καὶ τῆς ἀλληλο-ἐπιδράσεως στήν τέχνη τους, στήν προαγωγή τῆς ἀλληλο-κατανοήσεως καὶ φιλίας ἀνάμεσα στά ἔθνη. Γι' αὐτό ἀποφασίστηκε ἡ συνεργασία μέ τήν ΟΥΝΕΣΚΟ, πού θά παρακληθεῖ νά συγκαλέσει ἕνα συνέδριον ἐξειδικῶν γιά τήν πραγματοποίηση αὐτοῦ τοῦ σκοποῦ.

Εἶμαι βέβαιος πῶς μέ τό κῦρος πού διαθέτει ὁ Διεθνῆς αὐτός Ὄργανισμός θά μπορέσει ὄχι μονάχα νά πραγματοποιήσῃ τούς σκοπούς του μέσα στό ἐξειδικό μουσικό πλαίσιο, ἀλλά καὶ νά συμβάλει ἀποφασιστικά στή δημιουργία πνεύματος διεθνούς συνεργασίας καὶ πραγματικῆς φιλίας.

Κ. Μικαελίδης

Ὁμολογία ὑπὸ τὸ P.B.C.

6.10.1948.